

1946. MÁJUS 1.

Irta: Steinfeld Sándor

„Most úgy szerelnék buzgó áhítatot
forró bajtársak tűzhelyére vinni.
Mikor a tűz már őrseget is kapott
S nehéz esztendőök lobja végre sűnnet.»

(Ady: A tűz ünnepe)

1946. május elsején ötvenhetedszer ünnepli a világ munkásosztálya a maga ünnepét. Ezidő alatt nagyot fordult a világ kereké és a régi május elsejei célkitűzések részben megvalósultak: a dolgozók helyzetében is változás állott be, és május elseje a nehéz esztendőök folyamán az egész világ szabadságszerető népeinek ünnepévé vált.

Mi volt május elseje?

Az osztályöntudatra ébredt dolgozók, az egész világ dolgozóiharcos összetartásának seregszemléje, a szocializmus hadseregének fölvonulása és hitet-fétele. Kitarításának bizonyítéka és elszántságának tanújele, hogy a kitűzött célokat, minden körülmények között keresztülviszi a maga javára és az egész emberiség boldogulására.

Milyen célokat tűzött ki akkor maga elé a világ forradalmi munkásmozgalma?

A nyolcórás munkaidőt, a munkásbiztosítás bevezetését, a szervezkedési szabadságot, az egyenjogúságot és az általános, titkos választójogot.

És évről-évre nőtt azon országok száma, ahol törvényesen, vagy törvényellenesen, de megünnepelték az egyre jobban gyarapodó seregek ezt az ünnepet. Évről-évre egyre több izem szüntette be ezen a napon a munkát, amíg az első világháború forradalmi hullámainak eredményeként az piros betűs ünnep lett a naptárban. De még ebben az időben is nem egy főváros uccáit öntözte a vér május elsején és nem egy ország rendőrszékűi tettek meg a dolgozók élharcosaival és nem egy helyütt kirozdták halálra a pribékek a proletáriátus legjobbjait.

A fasizmus híven népcsaló és ámitó eszméihez, megkísérelte hogy május elsejét a maga számára kiaknázza, hogy május elsejének hivatalos megünnepelésével áldozza a munkás tömegek előtt a maga véres, szabadság- és munkásellenes, álnok múltját. De a könyvégetőknek, szellemgyalázóknak, ömeggyilkosoknak és hullarablóknak ámitása nem sikerült és b-ia a demokratikus erők öszszefogásának, elsősorban a Vörös Hadseregnek ez a sötét kor szak végét ért.

A második világháború győzelmes befejezése után május elsejének régi szelleme új jelentőséget és tartalmat kapott. Május elseje ma a megmozdult és immár semmitajta cselvetéssel és erőszakkal meg nem állítható milliók új, szabad májusa; harcos ünnepe.

Május elsején az egész világon, ma a megvalósuló népi demokrácia, a szocializmus dolgozó és harcerakész serege kimegy az utcára, megmutatja mindenkinek, de elsősorban önmagának szervezett erejét és elszántságát. Ezen ünnepélyes seregszemlén a dolgozók hitet tesznek az összetartás és tanúságot a béke mellett és ünneplik a reakció, az álcázott fasizmus elleni kiméletlen harcot.

Ezen a vérrel öntözött szent napon az egész világ tüntető dolgozói lángoló üdvözlőket küldik egymásnak; kimondhatatlan szeretetüket a béke és haladás legnagyobb vezérének Sztalinnak.

A Jeges tengertől le az Adriáig hazájukat a romokból rohammunkával újjáépítő, demokratikus népek harcos tömbjének érces szava száll szerte a világban. Új értelmet kap az eredményeiben csülogó, a világnak több, mint egyhatodán megvalósult, régi jelszó: »Világ proletárijai egyesüljetek!« Egyesüljetek ti, a világ összes népei, elnyomottak és már főtiszabadultak, legyetek szétszakíthatatlan erővé és törhetetlen akarattá a béke, biztonság és haladásért való nehéz, de diadalmas küzdelemben!

És Moszkvában május elsején a Vörös Téren ünnepélyesen fölvonuló százvezrek tüntető menetének százmiliókat képviselő hangja eljut a világ minden részébe, mert a világ dolgozóinak győzhetetlen akarata menydörög ebben a hangban. Moszkva, a Vörös Tér ma a világ lelkiismerete, reménye, akarata, jelszava és harci lobogója!

Hazánk népei már akkor magukévé tették május elsejét, amikor ennek a dija börtön, kínzás és üllöztetés volt. Május elsejét a megingathatatlan szabadságszeretet ünnepeként tisztelték és tartották meg hazánk dolgozói. És ennek a minden akadályon át diadalmaskodó haza- és szabadságszeretetnek tüzeiben, a szocializmus hazája iránt érzett odaadás jegyében fogant és született meg a Népiörszabadító Harc és annak dicsőséges hadserege.

Ma hazánk legeldegottabb zugában is megünneplik ezt a napot, de jelentőségében ez az ünnep túlmegy az általános május elsejei célkitűzések keretén. Ma ünnepi zászlóinkon elsősorban a romok eltakarítása, az újjáépítés, a szocializmus felé vezető út építése magunk erejéből való véghezvitelének jelszavai ragyognak. És a május elsejei munkaverseny nálunk eddig még

sohasem észlelt harcoss lendülete biztosíték arra, hogy ezen jel-szavakat mindenben és a legrövidebb időn belül meg is valósítjuk.

A május elsejei munkaverseny megmutatta a világnak és önmagunknak, hogy igenis képesek vagyunk leküzdeni a nehézségeket: hogy hazánk dolgozóinak áldozatkészsége, odaadása a példátul vett szovjet munkást látni követi és nem riadunk vissza a nehézségektől. A verseny folyamán fölfedezett hiányok és hibák — a tapasztalatok — helyes irányú kiaknázása lehetővé teszi a munka, a termelés eredményes fokozását és azt, hogy az újjépítést versenymunkával diadalmasan befejezzük. Nem szabad felednünk, hogy ennek az óriási feladatnak, eddig csak alig tizedrészét végeztük el.

Kormányunk biztos abban, hogy Jugoszlávia népei a Népfrontba tömörült pártok, elsősorban a Kommunista Párt által kitűzött célokat és feladatokat elérik és végrehajthatják és népeink többször bizonyosak abban, hogy a Népfront — a Kommunista Párt által irányított építőmunka békét, biztonságot, jólétet és boldogulást eredményez, hazánkat erőse és hatalmussá teszi.

Nekünk külön ünnepünk 1946 május elseje. Ez a nap a **HYD** első szabad májusa. Most nem kell reszkelnünk a cenzorok vörösceruzájától és a népeellenes rendőrség önkényes elkobzásaitól. Most nem kell folyóiratunk munkatársainak a május elsejei ünnepnapot eldugott rejtékhelyeken töltönni. Ma szabadon trükk és szabadon tüntetünk május elseje esillagos lobogója alatt.

Jugoszlávia magyarságának május elseje a szabadság ünnepe. Szídv testvéreinkkel együtt ünnepelve mi a magunk ünnepét is üljük.

Szabadok vagyunk, kétszeresen szabadok, mert kétszeres elnyomatástól szabadultunk meg. Kezeinkről lehullottak az osztály és nemzeti elnyomatás súlyos láncai. Ma Jugoszlávia többi népeivel közösen birtokoljuk a gyárakat és — akik harcoltak érte — a földet és háborítatlanul élvezzük az elképzelhető legnagyobb nemzeti és emberi szabadságot. Ez a haza a mienk és hazánk többi népeivel együtt mi építjük újjá a romokból. Együtt és magunknak is.

Annak tudatában, hogy a világ egyetlen népe sem lehet mindaddig igazán szabad, amíg a földön valahol is az elnyomatás áll tovább; hogy a világ békéjét és biztonságát az elnyomatáshoz szükséges fegyveres erő mindaddig veszélyezteteli, amíg valahol is népekre szolgádság nehezedik — harcolnunk kell, a még föl nem szabadult népek szabadságáért és jogaiért.

Harcolva sorainkon belül az átkos testvérgyűlöletet keltő revisionista mékony ellen, a demokratikus gondolat diadaláért, kiz-

lemünk kell, hogy a Magyarországon élő kisebbségnek ugyanolyan jogaik legyenek és ugyanolyan szabadságot élvezzenek, mint mi itti. Nem nyughatunk addig míg ezt a célunkat el nem értük. Ez a küzdelem egytartal harc a demokráciáért a reakció ellen sorainkban, Magyarországon és az egész világon. Harc a testvériség — egység jelszavának teljes megvalósulásáért.

Az újjáépítésbeni főfeladat mellett ez népi és demokratikus kötelességünk és ugyanilyen eberen kell figyelnünk és telepleznünk az egész világon a reakció áskálódásait, cselszövéseit, erőszakosságait és mesterkedéseit.

Végezetül tudniuk kell, hogy kinek köszönhetjük szabadságunkat, békénket, biztonságunkat és viszonylagos, de egyre emelkedő jólétünket. Mindennek alapját a Szovjetunió népeinek óriási áldozatait, a Népfelszabadító harc véres és keserves küzdelmeit, végezetül az egész világ demokratikus erőinek kitartó és állhatatos harca képezi.

GÁL LÁSZLÓ:

VÖRÖS MÁJUS

Megremeg a föld, ha mi kilépünk:
 millió májusi szabad dolgozók...
 Vörös a csillagunk és pezseg a vérünk,
 s ma meghallgatják, ha kimondjuk a szót:
 mi a nép vagyunk és egész Hazánk a bérünk!

Dalos május! Ma elözönlünk!
 Munkás május! Ma felköszöntünk!
 Békés május! Két kezünk kérted?
 Harcos május! Vérünk hullt érted...

Te mámoros május! Te májusi nap!
 Népiünk erős és épít és szabad!